

Приложение 2 Допълване между програмите, финансирани със средства от Европейските структурни инвестиционни фондове

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Развитие на научно изследователска инфраструктура и приложните изследвания	ОП НОИР	ЕФРР	Създаване и/или развитието на центрове за върхови постижения или центрове за компетентност <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	2) Иновации и инвестиции за интелигентен растеж
			Развитие и модернизиране на научната инфраструктура в съществуващи научни институции и висши училища <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Оптимизиране на мрежата от научни институти и висши училища, подобряване на учебната и социално-битовата среда и др., включително в системата на народната просвета. <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Закупуване на нова или модернизиране на съществуваща апаратура, оборудване, материали, консумативи и др., включително в системата на народната просвета <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Насърчаване развитието на партньорски мрежи и съвместни инфраструктури/лаборатории между висши училища, центрове за върхови постижения, центрове за компетентност, бизнес организации. <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
ПМДР	ЕФМДР	Разпространение на знания в икономическата, техническата, регулаторната и научната област, свързана с развитието на сектор рибарство и аквакултури <i>(в рамките на тематична цел 3)</i>		
ПРСР	ЕЗФРСР	Укрепване на връзките между селското и горското стопанство и научноизследователската дейност и иновациите <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>		
Технологично развитие и иновации в предприятията	ОПИК	ЕФРР	Инвестиции за засилване на иновационната дейност в предприятията чрез разработване и внедряване на иновативни продукти, услуги и бизнес модели; развойна дейност; партньорства между бизнес, университети и научни институции, инвестиции в инфраструктура за иновации и изследвания, подкрепа за стартиращи иновативни предприятия, включително чрез инструменти за финансов инженеринг за подкрепа за развитие на иновационния процес в предприятията и стартиране на бизнес <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Екоинновации - иновативни технологии, насочени към подкрепа на прехода към ресурсоефективна и зелена икономика" <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Стимулиране на иновациите и базата от знания в земеделието, храните и горското стопанство. Прилагане на Европейско партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост. <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Иновативни решения в риболова и аквакултурите - въвеждане на нови или съществено подобрени риболовни продукти, нови или подобрени процеси и технологии, нов или подобрени системи за управление организация, включително на равнище преработка и предлагане; инвестиции, които добавят стойност към продуктите на риболова и аквакултурата <i>(в рамките на тематична цел 3 и 6)</i>	
ОПРЧР	ЕСФ	Развитие на човешките ресурси във високотехнологични предприятия, въвеждане на иновативни, по-производителни и „по-зелени“ модели за организация на труда в предприятията, в т.ч. за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и за подобряване на социалния климат в предприятията. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>		
Подобряване на достъпа до,	ПРСР	ЕЗФРСР	Подобряване достъпа до надежден интернет кат основа за разработване и ползване на ИКТ-базирани услуги и решения, които да допринесат за конкурентоспособността на местния бизнес и качеството на	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
използването и качеството на информационните и комуникационните технологии (ИКТ)			живота на местното население . Планираните инвестиции създават базисната инфраструктура в селските райони, която е основа за дейностите, финансирани от другите ОП <i>(в рамките на тематична цел 2)</i>	
	ОПНОИР	ЕСФ / ЕФРР	Развитие на ИКТ в образователните институции, научните звена и висшите учебни заведения ИКТ инфраструктура в научните организации, учебните заведения и училищата <i>(в рамките на ТЦ 2)</i>	
	ОПИК	ЕФРР	Предвидени са инвестиции за въвеждане на нови ИКТ-базирани услуги, производство и методи на разпространение, приложения за електронна търговия в предприятията и други <i>(в рамките на тематична цел 1 и 3)</i>	
	ОПРЧР	ЕСФ	Насърчаване създаването на нови работни места в сектора на информационните и комуникационните технологии. Развитие на дигиталните компетенции (ICT skills) на работната сила чрез осигуряване на достъп до професионални обучения и обучения за придобиване на ключови компетенции <i>(в рамките на тематична цел 8)</i> .	
Конкурентоспособност и продуктивност на предприятията	ОПИК	ЕФРР	Инвестиции за обновление и усъвършенстване на технологиите с цел повишаване на ефективността на използване на ресурсите и капацитета на предприятията; консултантска и инвестиционна подкрепа за нововъзникващи или стартиращи предприятия; въвеждане на международно признати стандарти; покриване на изискванията за сертифициране на качеството и получаване на международно признати сертификати, въвеждане на интегрирани системи за управление на бизнеса и системи за автоматизирано проектиране, инженерна дейност и интернационализация на предприятията; национални изложения; привличане на чуждестранни инвеститори, подкрепа за развитите на системи за стандартизация, патентоване и управление на интелектуалната собственост, популяризиране на енергийната ефективност и ВЕИ, популяризиране и маркетинг на туризма и други <i>(в рамките на тематична цел 3)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Подкрепа за реструктурирането в областта на земеделието с приоритетно насочване на помощта към развитие на малките стопанства, младите фермери и подсекторите „животновъдство“, „плодове и зеленчуци“, „биологично производство, етерично-маслени и медицински култури“. Засилване на мерките за стопанствата за създаване на групи производители, къси вериги на доставка, развитие на пазари на местно ниво, хранително-вкусовата промишленост, както и за управлението на риска. Акцент в селскостопанското производство за повишаване конкурентоспособността на стопанствата е и подкрепата, насочена към хидромелиоративна инфраструктура. ПРСР ще подпомага инвестиции в стопанство и предприятия, с което се допълва дейностите по ОПИК, насочени към развитие на конкурентоспособна българска икономика <i>(в рамките на тематична цел 3)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Реструктуриране на риболовния флот, инвестиции за разширяване и модернизиране на съществуващи стопанства за аквакултура, добавяне на стойност към продуктите от риболов и аквакултури <i>(в рамките на тематични цели 3 и 6)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Бизнес инфраструктура (включително индустриални паркове и площадки) - строителство, подобряване и реконструкция на съществуваща или развитие на нова техническа инфраструктура, свързана с бизнеса или такава в индустриални зони в рамки на ИПГВР <i>(в рамките на тематични цели 3 и 6)</i>	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на предприятия	ОПРЧР	ЕСФ	Инвестиции в стартиране на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество, развитие на предприемачески, бизнес и управленски умения, информация, мотивиране, професионално ориентиране, кариерно консултиране, консултантски услуги и др., на самостоятелно заети лица. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
Адаптиране на работниците, предприятията и предприемачите към промените	ОПРЧР	ЕСФ	Мерки, насочени към повишаване на професионалната квалификация и/ или придобиване на нова, придобиване на ключови компетентности, обучения на работното място. Насърчаване на географската и професионалната мобилност на заетите лица. Подкрепа за фирмени практики за насърчаване равенството между мъжете и жените на работното място и съчетаване на професионалния, семейния и личния живот и премахване на джендър стереотипите; по-дългото оставане на пазара на труда за по-възрастните работници; подобряване на професионалния и здравния статус на работната сила чрез внедряване на превантивни системи за мониторинг и контрол на рисковете за здравето и безопасността на работното място. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
Нисковъглеродни технологии и енергийна ефективност	ОПИК	ЕФРР	Нисковъглеродни технологии и енергийна ефективност в предприятията - въвеждане на технологии за производство на енергия от ВИ в предприятията; Енергийна ефективност в производствени сгради, производствени процеси и мерки за намаляване използването на енергия, въвеждане на зелени технологии, услуги и еко-иновации. <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Въвеждане на ВЕИ технологии, енергийна ефективност в предприятията в сектор рибарство и аквакултура; инвестиции в оборудване на борда на корабите, целящи намаляване на емисиите на замърсители или парникови газове и увеличаване на енергийната ефективност на риболовните кораби; одити и схеми за енергийна ефективност в сектор аквакултура <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПИК	ЕФРР	Подобряване ефективността на устойчиви отоплителни мрежи и инсталации <i>(в рамките на ТО 4)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Енергийна ефективност в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост – насочване на инвестициите към приоритетно финансиране в селското стопанство за ефективно използване на водните ресурси, инфраструктура за напояване, които целят да предотвратят прекомерните загуби на поливна вода. Изграждане и придобиване на енергийно ефективни сгради и оборудване в селското стопанство и преработвателната промишленост, както и производството на енергия от ВЕИ за собствена употреба от предприемачите. <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Енергийна ефективност при обновяване на публична инфраструктура - мерки за енергийна ефективност при обновяване на административните сгради на държавната и общинска администрация <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Енергийна ефективност при обновяване на съществуващия жилищен фонд - мерки за енергийна ефективност при обновяване на многофамилните жилищни сгради и общежития <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Насърчаване на нисковъглеродни стратегии за всички видове територии и особено в градските райони, включително насърчаване на устойчива градска мобилност и смекчаване на съответните мерки за адаптиране <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
Превенция и управление на риска	ОПОС	КФ	Насърчаване на инвестициите за адресиране на специфични рискове от наводнения, осигуряващи устойчивост към бедствия, включително и развитие на системи за управление на бедствия – създаване на Национален център за управление на водите в реално време. <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	
	ОПОС	ЕФРР	Интервенции за превенция на риска от свлачища <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Ресурсна ефективност и по-чиста околна среда	ПРСР	ЕЗФРСР	Управление на риска в селското стопанство <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Рехабилитация на промишлени обекти и замърсени земи, индустриални зони в градовете, чрез финансови инструменти и безвъзмездна финансова помощ <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Подобряване на градската околна среда, в това число: възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха; в рамките на инвестициите за подобряване на околната среда в градски райони зони за обществен одих, физически елементи на градската среда, спортна инфраструктура, улични мрежи, обществени паркинги <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ОПОС	КФ / ЕФРР	Насърчаване използването на иновативни технологии, насочени към подобряване опазването на околната среда и ресурсната ефективност <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Приспособяване на риболова към опазването на видовете чрез инвестиции в оборудване на риболовните кораби, насочено към постепенното преустановяване на изхвърлянията и постигане на максимален устойчив улов. Реконструкция на рибарски инфраструктура <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ОПИК	ЕФРР	Инвестиции осигуряване на ресурсната ефективност в сектора на индустрията	
Води	ОПОС	КФ / ЕФРР	Инвестиции във водния сектор - изграждане на ВиК инфраструктура за постигане на съответствие със законодателните изисквания в агломерации с над 10 000 е.ж.; инвестиции и проучвания, свързани със системите за мониторинг на водите, вкл. в трансгранични водни тела; методологично и технологично осигуряване на дейностите по мониторинг на водите; проучвания и оценки във връзка с разработването на вторите и третите ПУРБ; изпълнение на проучвания и оценки за целите на изпълнението на Рамковата директива за морската стратегия. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i> Проучвания и оценки във връзка с разработването на вторите ПУРН. <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	В рамките на ПРСР ще се подпомага изграждане и обновяване на водоснабдителна инфраструктура и доизграждане и обновяване на системи за отвеждане и пречистване на отпадните води в агломерации под 2000 е.ж. в селските райони, с което се допълват дейностите подпомагани по ОПОС за намаляване на загубите на вода и опазване на околната среда. Увеличаване на ефективността на потреблението на водата в земеделието и подобряване на управлението на водите, включително управлението на торове и пестициди <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Мерки по отношение замърсяването от кораби, от пристанищни съоръжения и от други морски отпадъци, както и от добива на нефт и газ и решения, намаляващи въздействието на риболова и аквакултурите върху морската околна среда <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
Биоразнообразие и защита на природата	ОПОС	ЕФРР	Инвестиции свързани с изпълнение на Националната приоритетна рамка за действие за Натура 2000 и с екосистеми и техните услуги. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Подкрепа за прилагане на дейности за опазване на биоразнообразието, запазване и поддържане на ландшафта, подкрепа за райони с природни ограничения <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми в рамките на устойчивите риболовни дейности; Насърчаването на аквакултурите, осигуряващи услуги за околната среда и на биологичните аквакултури. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Туризм	ОПРР	ЕФРР	Развитие на обществения туризъм и услуги по културното и природно наследство - обновяване на културна инфраструктура в градовете; развитие на природни, културни и исторически атракции от регионално, национално и световно значение; изграждане, ремонт, реконструкция на съпътстваща туристическа инфраструктура; подпомагане развитието на регионални продукти и пазарната информация; подкрепа за обекти с религиозно значение. <i>(в рамките на тематични цели 6 и 9)</i>	
	ОПИК	ЕФР	маркетинг на туризма на национално и регионално ниво <i>(в рамките на тематични цели 1 и 3)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Мерки, свързани с диверсификацията на дейностите в рибарските райони към туризма <i>(в рамките на тематична цел 6 и 8)</i>	
	ПРСР	ЕФЗРСР	Мерки, свързани с развитие на туризма в селските райони	
Намаляване на замърсяването на въздуха	ОПТТИ	ЕФРР	Екологичен транспорт, развитие на екологични и ниско въглеродни транспортни системи и насърчаване на устойчива градска мобилност, подобряване на инфраструктурата <i>(в рамките на тематична цел 7)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Мерки, насочени към устойчив и интегриран градски транспорт, отговарящ на европейската нормативна уредба за вредни емисии от двигателите и използване на алтернативни ЕИ в градския транспорт (транспортни средства, които не емитират или емитират по-малки количества прахови частици и намаляват консумацията на енергия <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПОС	КФ	Мерки, насочени към подобряване качеството на атмосферния въздух, в т.ч.: преглед и анализ на общинските програми за качеството на атмосферния въздух – източници на въздействие, моделна оценка, мерки за постигане на съответствие и пр.; изграждане, при необходимост, на системи за ранно предупреждение за замърсяване на атмосферния въздух при неблагоприятни метеорологични условия; мерки, свързани със замяна на изпускателните устройства (retrofitting) на превозните средства за градски транспорт, с оглед намаляване на емисиите на атмосферни замърсители. Мерки за повишаване на административния капацитет на компетентните органи по изготвянето, изпълнението и контрола на общинските програми за качество на атмосферния въздух. Анализ на опита, в рамките на ЕС, по избор и прилагане на адекватни към местните условия мерки за подобряването на качеството на въздуха. Изпълнение на пилотен/ни проект/и, свързани с прилагането на специфични за местните условия мерки. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
Устойчив транспорт и транспортни системи	ОПТТИ	КФ ЕФРР	Насърчаване на мултимодалното единно европейско транспортно пространство, посредством инвестиции в Трансевропейската транспортна мрежа. Развитие на екологични и ниско-въглеродни транспортни системи и насърчаване на устойчивата градска мобилност, включително речен и морски транспорт, пристанищата и мултимодалните връзки. <i>(в рамките на тематична цел 7)</i>	
Подобряване на свързаността и достъпността на градовете	ОПРР	ЕФРР	Подобряване на свързаността и достъпността на мрежата от градове и обектите на културното и природно наследство с TEN-T мрежата - изграждане на вторични пътни връзки до TEN-T мрежата и възли и други национални и регионални пътища <i>(в рамките на тематична цел 7)</i>	
Достъп до заетост	ОПРЧР	ЕСФ	Мерки насочени към търсещите работа и неактивните лица, развитие на местните инициативи за заетост, и подкрепа за мобилността на работната сила; осигуряване на заетост след предоставяне на посреднически услуги и/или обучение; Възможности за по-нататъшно образование на младежи и активизиране на младите хора без трудова дейност. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
Самостоятелна заетост, предприемачество и	ОПРЧР	ЕСФ	Инвестиции в стартирането на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество; предоставяне на консултантски услуги и обучение за започване на самостоятелна заетост; предприемачески бизнес и	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
създаване на предприятия			управленски умения; финансова подкрепа за стартиране на самостоятелна заетост; информация, мотивиране, професионално ориентиране, кариерно консултиране, консултантски услуги и др., на самостоятелно заети лица. Младежка заетост <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Инвестиции в стартиращи предприятия за дейности, извън земеделието в селските райони с цел разнообразяване на икономиката и създаване на заетост	
	ПМДР	ЕФМДР	Инвестиции в стартиращи предприятия за аквакултури в съответствие с Многогодишния национален стратегически план за аквакултурите <i>(2014-2020)</i>	
Адаптиране на работниците, предприятията и предприемачите към промените	ОПРЧР	ЕСФ	Повишаване на професионалната квалификация и/ или за придобиване на нова, придобиване на ключови компетентности, обучения на работното място; развитие на иновативни форми за учене през целия живот; Насърчаване на географската и професионалната мобилност на заетите лица. Подкрепа за фирмени практики за насърчаване равенството между мъжете и жените на работното място и съчетаване на професионалния, семейния и личния живот и премахване на джендър стереотипите; по-дългото оставане на пазара на труда за по-възрастните работници; подобряване на професионалния и здравния статус на работната сила. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Улесняване на разнообразяването, създаване на нови дейности, малки предприятия и работни места извън земеделието в селските райони	
	ПМДР	ЕФМДР	Улесняване на диверсификацията и създаването на работни места чрез създаване на предприятия извън търговския риболов; дейности по преквалификация и допълнителни дейности извън риболова, като например образователни дейности и туризъм. Насърчаване на човешкия капитал, социалния диалог и създаването на мрежи в сектори рибарство и аквакултура <i>(в рамките на тематична цел 3 и 8)</i>	
Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и от семейства на имигранти и бежанци	ОП НОИР	ЕСФ	Подкрепа за дейностите заложи в Националната стратегия за интегриране на ромите <i>/2012-2020/</i> и плановете за нейното изпълнение в областта на образователната интеграция. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Приобщаващо образование и личностно развитие	ОП НОИР	ЕСФ	Въвеждане на система за ранно оценяване на образователните потребности; подкрепа на ученици с девиантно поведение за продължаване на образованието и за социално включване; подкрепа на деца и ученици с изяви дарби в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Мерки насочени към насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и стимулиране на местното развитие в селските райони, включително и чрез ЛИДЕР подхода <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Активно включване	ОПРЧР	ЕСФ	Предоставяне на подкрепящи услуги, в т.ч. интегрирани междусекторни услуги, за деца, младежи, семейства с деца, възрастни хора и уязвими групи от населението. Подобряване качеството на живот на уязвими групи чрез замяна на институционалния модел на грижа със социални услуги в общността. Осигуряване на необходимите ресурси и услуги за премахване на институционалния модел на грижа за децата чрез създаване на мрежи от социални услуги в общността. Осигуряване на необходимите	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
			ресурси за премахване на институционалния модел на грижа за възрастните хора и хората с физически увреждания и умствена изостаналост чрез създаване на мрежа от социални услуги в семейна среда или в среда, близка до семейната. Подкрепа за личностно развитие и социално включване чрез социални услуги, реализирани от организации на и за хора с увреждания и други специализирани доставчици. Доставка на обзавеждане и оборудване <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Подкрепа за изграждане на подходяща социална инфраструктура за осигуряване на достъп до качествени социални услуги в общността за деца, семейства, хора с увреждания, уязвими групи, лица, напускащи специализирани институции и др. Инфраструктурни мерки във връзка с процеса по деинституционализация на деца и възрастни (ЦНСТ, защитени жилища, дневни центрове за деца с увреждания, центрове за социална рехабилитация и интеграция, центрове по превенция за деца и семейства от различни уязвими групи); Инфраструктурни мерки извън процеса по деинституционализация на деца и възрастни (дневни центрове, приюти, кризисни центрове, социални общежития, центрове за работа с деца на улицата, кризисни центрове, дневни центрове консултативни центрове) <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
Интеграция на маргинализирани общности като ромите	ОПРЧР	ЕСФ	<p>Мерки, насочени към активиране на икономически неактивни лица, посредничество за намиране на работа, професионално информиране и консултиране, психологическо подпомагане, мотивационно обучение, предоставяне на обучение, включване в стажуване, чиракуване, заетост.</p> <p>Условия и ресурси за продължаване процесите на образователна интеграция и десегрегация; междусекторни услуги за ранно детско развитие; Превенция, интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на училище; Реинтеграция на отпаднали ученици от образователната система; образователни услуги за даровити деца и младежи; образователни услуги за младежи и студенти с цел подобряване достъпа им до висше образование; Целеви програми и мерки за увеличаване обхвата на деца от маргинализирани общности в услуги за ранно детско развитие; ограмотяване на възрастни.</p> <p>Подобряване достъпа до социални и здравни услуги; повишаване на здравната култура на маргинализираните общности, дейности за развиване на родителски умения и насърчаване на добри практики за грижа за децата; Предоставяне на интегрирани междусекторни услуги; насърчаване на семейното планиране и отговорното родителство; Подкрепа за инициативи за преодоляване на стереотипи и дискриминацията; Подкрепа за инициативи за популяризиране на културната идентичност на етнически общности, вкл. чрез стимулиране развитието на традиционни дейности и таланти (занаяти и изкуства). <i>(в рамките на тематична цел 9)</i></p>	
	ОПРР	ЕФРР	Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение <i>(в рамките на тематична цел 9)</i> .	
Социално включване на уязвими групи чрез подкрепа на социалната икономика	ОПРЧР	ЕСФ	Подкрепа за дейността на социални предприятия, специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания. Социална и професионална интеграция на представители на уязвимите групи в сектора на социалната икономика. Оборудване и адаптиране на работни места за нуждите на хора с увреждания <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
Здравеопазване	ОПРЧР	ЕСФ	Подобряване достъпа до здравеопазване и подпомагане на здравната профилактика на населението, в	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
			т.ч. чрез целеви действия, насочени към уязвими групи <i>(в рамките на тематична цел 9)</i> Развитие на системата за специализации, поддържане на квалификацията, продължаващо обучение и оценка на знанията и уменията на медицинските специалисти <i>(в рамките на тематична цел 11)</i> .	
	ОПРР	ЕФРР	Здравна инфраструктура - оборудване, обзавеждане и строително-ремонтни работи на структурите за спешна помощ (включително закупуване на линейки) и болниците за продължително лечение в съответствие с Националната здравна стратегия до 2020 г. и Концепцията за развитие на спешната медицинска помощ; оборудване, обзавеждане и строително-ремонтни работи за високотехнологични звена за диагностика и лечение на социално-значими заболявания в лечебните заведения с над 51 % държавно участие и общински лечебни заведения в съответствие с Национална здравна стратегия до 2020 г. и Националната здравна карта <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
	ОПИК	ЕФРР	Мерки в областта иновации и обновяване и усъвършенстване на технологии, въвеждане на международните стандарти и сертификация на качеството, системи за управление, енергийна и ресурсна ефективност, интернационализация и други за подкрепа на предприятията в сектора, включително частни болници. <i>(в рамките на тематични цели 1, 3, 4 и 6)</i>	
Друга социална инфраструктура допринасяща за регионално и местно развитие	ОПРР	ЕФРР	Инфраструктурни мерки във връзка с процеса по деинституционализация на деца и възрастни (ЦНСТ, защитени жилища, дневни центрове за деца с увреждания, центрове за социална рехабилитация и интеграция, центрове по превенция за деца и семейства от различни уязвими групи); Инфраструктурни мерки извън процеса по деинституционализация на деца и възрастни (дневни центрове, приюти, кризисни центрове, социални обществения, центрове за работа с деца на улицата, кризисни центрове, дневни центрове консултативни центрове) <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Изграждане или обновяване на социална инфраструктура в селските райони, която не е включена в процеса на деинституционализация <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
Социална жилищна инфраструктура	ОПРР	ЕФРР	Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
Развитие на човешките ресурси в сектора на науката и висшето образование	ОПНОИР	ЕСФ	Повишаване на квалификацията на заетите в сферата на науката и висшето образование; грантове в подкрепа на докторанти; подкрепа за мобилност на докторанти, пост-докторанти, специализанти и учени; подкрепа за мобилност на преподаватели във висшите училища, включително и като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на ЕС <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Повишаване на качеството на висшето образование	ОП НОИР	ЕСФ	Подобряване на системите за управление и финансиране на висшите училища; въвеждане на системи за наблюдение и контрол; подобряване на методите за преподаване и оценяване на студентите. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Повишаване на привлекателността и подобряване на качеството на професионалното образование	ОП НОИР	ЕСФ	Системи за планиране на обучението в зависимост от нуждите на пазара на труда на национално и регионално ниво; въвеждане на гъвкави форми на обучение в професионалното образование; стимулиране на учениците, обучаващи се в професионални направления от приоритетните области на икономиката; актуализиране на учебното съдържание в сътрудничество с бизнеса; прилагане на система за трансфер на кредити в професионалното образование <i>(в рамките на тематична цел 10)</i> .	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Насърчаване на връзките между професионалното образование, висшето образование, науката и бизнеса	ОП НОИР	ЕСФ	Актуализация на учебните програми в професионалното и висшето образование с участие на работодателите; учебно-тренировъчните фирми в професионалните гимназии; разработване и прилагане на политики и мерки за развитие на „обучение чрез работа“; стимулиране на образованието в областите на инженерно-техническите и природните науки; учебно-тренировъчните фирми в професионалните гимназии, симулиращи дейности в реални работни условия; участие в национални и международни конкурси по предприемачество. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Подобряване на достъпа до предучилищно и училищно образование	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки в изпълнение на Стратегията за превенция и намаляване на отпадащите и преждевременното напусналите образователната система; подкрепа за общински и/или училищни програми за подобряване на достъпа и задържане на учениците; ученически стипендии; извънкласни и извънучилищни дейности в подкрепа на задържането; подкрепа за плавния преход от предучилищно към училищно образование. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Повишаване на качеството на предучилищното и училищното образование	ОП НОИР	ЕСФ	Инвестиции в усъвършенстване системата за оценяване на учениците; участие в национални и международни изследвания; въвеждане на модерни технологии и средства в образователния процес; разработване и актуализиране на учебните планове и програми; подобряване на управлението на институциите и процесите в системата на предучилищното и училищното образование; доставка на обзавеждане и оборудване. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Квалификация на педагогическите специалисти	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки за квалификация на педагогическите специалисти; развитие на млади педагогически специалисти; подобряване на условията за усъвършенстване и придобиване на нови личностни и професионални умения, развитие на партньорски мрежи; и кариерното развитие на педагогическите специалисти. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Подобряване на достъпа до висше образование	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки за подобряване на качеството на висшето образование и повишаване на броя на завършилите висше образование във възрастовата група на 30-34-годишните до 36% към 2020 г. и създаване на условия за развитие на личностни и професионални знания и умения през целия живот. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Насърчаване на ученето през целия живот	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки за кариерното ориентиране и консултиране на ученици и студенти; неформалното образование; дейности, свързани с валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и /или самостоятелно учене; омотряване на възрастни; въвеждане или модернизиране на системи за дистанционно и електронното обучение; дейности по Националната квалификационна рамка и разработване на секторни квалификационни рамки. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Насърчаване на ученето през целия живот	ОПРЧР	ЕСФ	Мерки за предоставяне на обучения за заети лица, в т.ч. професионални обучения, обучения за придобиване на ключови компетентности, обучения за придобиване на специфични за конкретни сектори и/или работни места умения и др. Разработване и внедряване на системи за съобразено с нуждите на работодателите системи за обучение на заети лица, отговарящи на високи стандарти за качество. Развитие на иновативни форми за учене през целия живот <i>(в рамките на тематична цел 10)</i> .	
	ОПРР	ЕФРР	Подобряване на сградния фонд на държавни училища, както и на висши учебни заведения Подобряване на сградния фонд на училищата за основно и средно образование (Стратегия на МОМН) и детските градини <i>(в рамките на тематична цел 10)</i> .	
Образователна инфраструктура (висше, професионално и обучение за възрастни) и образователна инфраструктура в	ПРСР	ЕЗФРСР	Дейности, свързани с образователна инфраструктура с местно значение в селските райони, в съответствие със стратегията на МОМН, с което допълва подпомаганата инфраструктура от ЕФРР, насочена към цялостно подобряване на учебния процес, осигуряване на възможности за целодневно	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
училища и детски градини			обучение и извънкласни дейности и цялостно повишаване на мотивацията на учащите чрез по-добрата среда цел 10).	
Повишаване на институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на публичната администрация и съдебната система	ОПДУ	ЕСФ	Инвестиции, свързани с повишаване на институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на публичната администрация и съдебната система - интелигентно регулиране; развитие на гъвкава и адаптивна структура на администрацията; усъвършенстване на политиките за развитие на човешките ресурси; насърчаване участието на гражданското общество в управлението (в рамките на ТЦ 11) Инвестиции, свързани с повишаване на капацитета, ефективността и ефикасността на съдебната система: укрепване на капацитета на правосъдните и правоприлагащите органи; повишаване на квалификацията на магистратите, съдебните служители и разследващите органи. (в рамките на тематична цел 11)	4). Добро управление и достъп до качествени административни услуги
	ОПРЧР	ЕСФ	Планиране, управление и адаптиране на политиките в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалното включване и здравеопазването; подобряване организацията и качеството на обслужването на гражданите и бизнеса, координацията в и между институциите, работещи в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалните услуги и здравеопазването; изграждане и развитие на информационни и комуникационни системи на национално и местно равнище; подобряване управлението на човешките ресурси в административните структури в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалните услуги и здравеопазването; Подкрепа за дейността на компетентните за България служби от мрежата на Европейските служби по заетостта (EURES); Насърчаване на мрежи и партньорства за въвеждане на нови подходи за развитие на транснационалната мобилност на работната сила. (в рамките на тематична цел 11)	
Предоставяне на качествени услуги на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление и правосъдие	ОПДУ	ЕСФ	Предоставяне на качествени услуги на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление и правосъдие: развитие и надграждане на информационната инфраструктура; въвеждане на нови и подобряване на съществуващите услуги, включително интегриране и електронизация; повишаване на информираността на гражданите за дейността и отговорностите на държавните институции и предоставяне на публичен достъп до бази данни; инвестиции, свързани с електронното правосъдие: внедряване на информационни системи, ориентирани към обслужването (в рамките на ТЦ 11)	
Ефективно и ефикасно усвояване на средствата от ЕС.	ОПДУ	ЕСФ	Инвестиции, свързани с поддържане, развитие и оптимизиране на управлението, координацията, мониторинга, контрола и одита на средствата от ЕС; развитие и усъвършенстване на информационните системи за управление на средствата от ЕС. (в рамките на тематична цел 11)	